

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	3119 Журналістика та кросмедійність
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	061 Журналістика

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

14.05.2021 р.

Справа № 0462/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 06 "Журналістика" у складі:

Бондаренко Тетяна Григорівна – головуєчий,

Andrii Sinko,

Katerina Sirinyok-Dolgaryova,

Roman Shulyk,

Viktoriia Romaniuk,

Андрій Близнюк,

Бабенко Вікторія Володимирівна,

Садівничий Володимир Олексійович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	3119
Назва ОП	Журналістика та кросмедійність
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 8, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета й цілі ОП узгоджені з місією, візією та завданнями ЗВО, зазначеними в «Стратегічному плані розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019 – 2026 роки». ОП була створена та в подальшому вдосконалена внаслідок міжнародної співпраці та участі НПП у спільних українсько-європейських проєктах.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

У відомостях про самооцінювання представлено всі аспекти залучення стейкхолдерів до формулювання цілей і програмних результатів навчання. У звіті ЕГ зафіксовано конкретні випадки зміни компонентів ОП, які підкріплені протоколами засідань кафедри журналістики та зустрічами зі стейкхолдерами. Продемонстровано налагоджену співпрацю з потенційними роботодавцями в регіоні через їх залучення до перегляду ОП та опитування щодо вдосконалення ОП. Однак опитування стейкхолдерів 2021 року не виокремлює представників різних рівнів освіти та освітніх програм.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Цілі ОП та ПРН окреслені з огляду на галузевий і регіональний контекст та відображають тенденції розвитку спеціальності й ринку праці в регіоні. Надані ЗВО документи демонструють взятій до уваги досвід закордонних закладів. Зокрема, на фінальній зустрічі з ЕГ декан факультету окреслив перспективи розвитку ОП через упровадження практики подвійних дипломів, що вже існує на філологічному факультеті в співпраці з Ягеллонським університетом (м. Краків). Відсутня конкретика в запозичених позитивних практиках та напрацюваннях під час розроблення й перегляду ОП від подібних програм українських і зарубіжних ЗВО.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП була створена у 2017 році відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»). Оновлену у 2020 році освітню програму укладено відповідно до Стандарту вищої освіти спеціальності 061 «Журналістика» у галузі знань 06 «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що затверджений наказом Міністерства освіти і науки України № 864 від 20.06.2019. Зміст ОП дає змогу досягти результатів навчання, які регламентовані Стандартом.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП, яка була створена у 2017 році, становить 240 кредитів ЄКТС, що підтверджене інформацією з відомостей про самооцінювання ЗВО та відповідає статті 5 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг кредитів, які формують програмні результати навчання, – 156,5. Дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти – 83,5 кред. (35 % від загальної кількості кредитів). На сайті ЗВО розміщена оновлена освітня програма «Журналістика та кросмедійність» 2020 року, її обсяг становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам ст. 5 Закону України «Про вищу освіту». Однак обсяг компонентів, які формують програмні результати навчання, зазначений в ОП, дещо відрізняється від навчального плану. Варто уніфікувати дані в усіх документах.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП чітко структурований, освітні компоненти відображають взаємопов'язаність та логічність. ОП удосконалена проектною групою у 2020 році, усунутий дубляж деяких дисциплін, зазначених у звіті ЕГ, які були в ОП 2017 року.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній галузі спеціальності Об1 «Журналістика» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що продемонстроване через освітні компоненти. Теоретичну та практичну підготовку здобувачів проводять журналісти-практики. Змістове наповнення навчального плану побудоване з огляду на думку стейкхолдерів. Це зазначає ЕГ у своєму висновку, керуючись результатами зустрічей.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії в ЗВО відбувається відповідно до «Положення про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін», «Положення про індивідуальний графік навчання студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича», що розміщені на офіційному сайті ЗВО. Процедура вибору дисциплін є прозорою.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Організація та проведення практики здобувачів регламентовані «Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». На ОП передбачено 14 кредитів ЄКТС на такі види практики: ознайомча, навчальна, навчально-виробнича, виробнича. Базами практики є провідні медіа регіону. Також кафедра «Журналістики» має окремий сайт, де здобувачі можуть публікувати власні матеріали та проекти. Практична підготовка здобувачів відбувається через участь у майстер-класах, вебінарах, Літніх школах журналістики для студентів західноукраїнських ЗВО за підтримки міжнародних донорів (дві проведені за програмою ТЕМПУС-IV та три в партнерстві з Інтерлінк Академією) тощо.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОК та ПРН передбачають набуття здобувачами освіти «soft skills»: лідерських навичок, здатності брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, уміння працювати в команді тощо. Також ЕГ підтверджує факт набуття м'яких навичок завдяки участі здобувачів у науковій, громадській, культурно-мистецькій діяльності. Зокрема, формуванню соціальних навичок сприяють навчальні методики та форми організації практичних занять, що застосовують на ОП: ділові ігри, дискусії, web-конференції.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Навантаження здобувачів відповідає досягненням програмних результатів навчання. За ОП 2017 р., за якою навчаються студенти 2-4 курсу, фактичне навантаження бакалаврів становить 7200 годин (240 кредитів ЄКТС), з них

самостійна робота – 3638 год., що становить 50,5 %. Тобто кількість самостійної та індивідуальної роботи є збалансованою. ЕГ звертає увагу на наявність щорічної анкети задоволення здобувачів вищої освіти освітніми компонентами ОП. За ОП 2020 р., за якою навчаються студенти 1 курсу, самостійна робота – 3935 год., що становить 54,6 %. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти щодо співвідношення фактичного навантаження та обсягу окремих освітніх компонентів за ОП зафіксовано факт мотивованого й виваженого навантаження студентів.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП не відбувається. Однак ЗВО робить певні кроки щодо її впровадження. Зокрема, розроблено та затверджено ВР «Положення про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті ЗВО.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Вимоги до вступу на ОП у ЗВО розроблені відповідно до Умов прийому до закладів вищої освіти України. Конкурсний відбір при вступі на перший курс відбувається на базі повної загальної середньої освіти за результатами ЗНО. Додаток 5 до «Правил прийому» регламентує перелік конкурсних предметів для вступу.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, як вітчизняних, так і зарубіжних, зазначені в «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». За словами гаранта на зустрічі з ЕГ, на ОП були випадки визнання результатів навчання в інших ЗВО. Зокрема, у 2018 році для участі в українсько-німецько-молдовському проєкті «Засоби масової інформації за межами кордонів» була відряджена студентка спеціальності «Журналістика» (наказ № 710 від 25.09.2018), а у 2019 році 9 студентів проходили практику в Жешівському університеті (Польща), наказ № 278 від 02.05.2019. Накази та сертифікати розміщені на сайті кафедри.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентовані «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (протокол № 10 від 28 жовтня 2019 року). Право на визнання результатів навчання, отриманих через неформальну освіту, мають здобувачі всіх рівнів вищої освіти. Здобувачі освіти проінформовані та активно долучаються до професійно орієнтованих тренінгів, вебінарів, майстер-класів тощо. Однак практики перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не виявлено.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Під час освітнього процесу на ОП застосовують форми навчання, що сприяють досягненню програмних результатів, спрямованих на формування практичних навичок здобувачами. Це продемонстровано у звіті ЕГ. Окрім цього, НПП зазначили, що форми й методи навчання ОК, які вони викладають, вибирають відповідно до цілей ОП і ПРН. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі висловили задоволення навчанням, формами й методами, які використовують в освітньому процесі. Надані ЗВО результати опитування підтверджують високий рівень задоволення здобувачів методами навчання й викладання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформація щодо цілей, змісту й програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів надана в силабусах навчальних дисциплін. Окрім цього, під час зустрічі з ЕГ здобувачі зазначили, що на перших заняттях навчальних дисциплін викладачі повідомляють про цілі, зміст, форму контролю та критерії оцінювання, а також надають силабуси для ознайомлення.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання й досліджень під час реалізації ОП забезпечене через підготовку творчого кваліфікаційного проєкту та написання курсових робіт. Здобувачі вищої освіти ОП «Журналістика та кросмедійність» беруть участь у всеукраїнських і міжнародних наукових конференціях, семінарах, конкурсах студентських наукових робіт. Здобувачі мають змогу створювати та реалізувати власні проєкти під час навчання. Зокрема, у звіті ЕГ надані конкретні проєкти, реалізовані здобувачами під час вивчення конкретних дисциплін. На кафедрі журналістики діє науковий гурток «Актуальні проблеми сучасних медіа-студій», до якого долучаються здобувачі ОП.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміст робочих програм переглядають щорічно, їх затверджує Науково-методична рада факультету. Викладачі кафедри, які забезпечують освітній процес на ОП, беруть активну участь у наукових конференціях, тренінгах, міжнародних стажуваннях. Освітні компоненти оновлюють також відповідно до участі в міжнародному проєкті «DESTIN (Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм)» (Erasmus + KA2). У силабусах доцільно оновити список літератури.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Викладання та наукові дослідження на ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Із 2018 р. кафедра журналістики бере участь у реалізації проєкту «DESTIN (Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм)» ЕРАЗМУС+ КА2, координатор – Університет Бат Спа (Великобританія). У 2019 – 2020 р. кафедрою журналістики в співпраці з Вільним університетом (Німеччина), Тбіліським державним університетом ім. Іване Джавахашвілі та за підтримки Міністерства закордонних справ Німеччини реалізований проєкт «Журналістика в демократичному суспільстві» («JourEG»), виданий англomовний навчальний посібник про гібридну війну Росії в Україні та Грузії. Здобувачі ОП мають позитивний досвід проходження практики за кордоном. Це засвідчують розміщені на сайті кафедри журналістики накази та розпорядження щодо проходження практики в Жешівському університеті (Польща).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регламентовані «Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». ЕГ зазначає

факт ознайомлення здобувачів ОП із критеріями оцінювання та формами контрольних заходів.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів за ОП «Журналістика та кросмедійність», відповідно до Стандарту, проходить у вигляді публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційні роботи випускників ОП є оригінальними медіапроектами, а їхні теми представлені на сайті ЗВО у вільному доступі. Здобувачі самостійно можуть пропонувати тематику та формат проекту, а наукові керівники вносять корективи й допомагають у реалізації.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів врегульовані «Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» та «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Здобувачі поінформовані про умови та порядок контрольних заходів. У ЗВО чинні «Положення про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» та «Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Вони доступно та зрозуміло регламентують механізм оскарження процедури проведення й результатів контрольних заходів і процедуру розв'язання конфліктних ситуацій.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Учасники освітнього процесу ознайомлені з принципами академічної доброчесності. У ЗВО чинні «Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Окрім того, ЗВО є учасником проекту AcademIQ «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», що реалізований Американськими радами з міжнародної освіти у співпраці з Міністерством освіти і науки України, Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та Посольством США в Україні. Етичні норми регламентовані «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», який розроблений проектною групою університету в межах грантового проекту «Медіація: Навчання та трансформація суспільства (MEDIATS)» Програми ЄС ERASMUS+ «KA2: Розвиток потенціалу вищої освіти (CBHE)». Для виявлення плагіату у ЗВО використовують сервіс Unicheck, а регламентують це «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича».

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів ОП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання. Викладачі відповідають на пряму реалізації ОП. На ОП викладають кваліфіковані фахівці, які мають практичний досвід у журналістиці. Усі беруть участь у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях, мають наукові публікації у фахових виданнях і наукометричних базах. Доцільно розширити коло публікацій НПП власними дослідженнями відповідно до тематичних пріоритетів ОП.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою та регламентована «Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». ЕГ під час зустрічі з допоміжними структурними підрозділами підтвердила факт відкритості конкурсного добору.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЗВО залучає роботодавців до освітнього процесу через опитування щодо оновлення ОП. Також стейкхолдери долучені до обговорення ОП на засіданнях кафедри, що підтверджують протоколи. Кафедрою журналістики укладені угоди про співробітництво з організаціями, де здобувачі отримують фахові навички під час проходження практики. Вичерпний перелік редакцій надано у відомостях про самооаналіз ЗВО.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає роботодавців до освітнього процесу як викладачів на ОП, зокрема конкретні випадки зафіксовано у висновку ЕГ. Також співпраця підтверджена проведенням гостьових лекцій, семінарів, майстер-класів у межах дисциплін ОП.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через підтримку програм стажувань як за кордоном, так і в українських ЗВО. Викладачі проходили закордонні стажування в ЗВО-партнерів у таких країнах, як Німеччина, Польща, Великобританія, Швеція. Також викладачі ОП беруть участь у міжнародному проєкті «DESTIN (Журналістська освіта задля демократії в Україні: розробка стандартів, доброчесність та професіоналізм)» ЕРАЗМУС+ KA2.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Підвищення кваліфікації викладачів – складник системи якості освітньої діяльності, що підтверджене в «Положенні про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». Зокрема, ЗВО матеріально покриває витрати на відрядження та стажування викладачів. Існує практика морального й матеріального заохочення. Відповідно до чинної системи рейтингування кафедр та рейтингування професорів, доцентів й асистентів, викладачі отримують матеріальне заохочення у вигляді премій.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Матеріально-технічна база ЗВО відповідає вимогам сьогодення та повністю забезпечує навчання на ОП. Для здобувачів ЗВО в межах Tempus-проєкту «Крос-медіа та якісна журналістика» обладнана кросмедійна лабораторія: комп'ютери iMac, професійні відео- та фотокамери, диктофони, лазерний кольоровий принтер. Комп'ютери iMac оснащені ліцензійними пакетами Microsoft Office. Здобувачі мають вільний доступ до неї під час підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи. У здобувачів та викладачів є змога дистанційно отримати доступ до передплачених електронних ресурсів наукової бібліотеки (Scopus та Web of Science). ЗВО має: Наукову бібліотеку з фондом у 2,8 млн. примірників, видавництво ЧНУ «Рута», спортивний комплекс, інформаційно-телекомунікаційний центр, Центр управління об'єктом ЮНЕСКО. Кафедра журналістики функціонує в складі Філологічного факультету університету, що розміщений саме в центральному корпусі ЗВО.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Наразі здобувачі й викладачі мають змогу дистанційно отримати доступ до передплачених електронних ресурсів наукової бібліотеки (Scopus та Web of Science).

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя і здоров'я здобувачів та дає змогу забезпечити їхні потреби та інтереси, що закріплено в «Статуті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». У ЗВО функціонує профспілкова організація студентів, діяльність якої спрямована на задоволення потреб та інтересів здобувачів.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

У межах освітнього процесу ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів, які навчаються на ОП. У період карантину комунікація всіх учасників освітнього процесу налагоджена за допомогою системи електронного навчання. У ЗВО налагоджена робота органів студентського самоврядування. Головою Студентської ради філологічного факультету є здобувач ОП «Журналістика та кросмедійність». Усі старости студентських груп входять до складу Студентської ради факультету, студенти звертаються до них у консультативній, соціальній чи в інформаційній підтримці. Окрім цього, у структурі ЗВО діють Рада з гуманітарної освіти та виховання, Відділ з виховної роботи та гуманітарної освіти і Центр дозвілля – підрозділи, які координують навчально-виховну роботу на ОП. Також працює Соціально-психологічний центр, роботу якого регламентує «Положення про соціально-психологічний центр Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили факт можливості звернення до адміністрації ЗВО особисто, письмово, через електронну пошту, а також через Студентську профспілкову організацію чи Студентське самоврядування по допомогу чи консультацію.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО створює комфортні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Це регламентоване «Статутом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича». Оскільки будівлю, де навчаються студенти ОП, внесено до списку об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, переобладнати її відповідно до вимог інклюзивної освіти неможливо. Безперешкодний доступ до навчальних аудиторій на першому поверсі забезпечують мобільні рейки. Наразі на ОП особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО чинні «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» та «Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Зазначені нормативні документи чітко і зрозуміло регулюють політику та процедури розв'язання конфліктних ситуацій. Також у ЗВО діють Соціально-психологічний центр і навчально-наукова лабораторія медіації, переговорів та арбітражу. У разі виникнення подібних ситуацій здобувачі можуть звертатися до представників органів студентського самоврядування, куратора, завідувача кафедри, декана. ЕГ констатує, що конфліктних ситуацій на ОП не зафіксовано.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедура моніторингу та перегляду ОП регламентована низкою нормативних документів: «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», «Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». Зміст програми переглядають двічі на рік. Комплексний моніторинг ОП відбувається щочотири роки.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

На ОП проводять анонімні опитування здобувачів і випускників. Представники органів студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми. Зокрема, на зустрічі з ЕГ голова Студентської ради Філологічного факультету повідомив про те, що здобувачі ОП входять до складу методичної та Вченої ради факультету й мають змогу ознайомити членів ради з думкою студентства щодо покращення якості освіти.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці залучені до процесу перегляду та вдосконалення ОП через онлайн-опитування й безпосередню участь під час публічного обговорення. До процесу модернізації ОП у 2020 році були залучені роботодавці.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

На ОП практикують збирання та аналіз отриманої інформації через онлайн-опитування. У 2021 році соціологічною лабораторією ЧНУ організоване опитування щодо фактичного працевлаштування випускників за фахом. Відповідно до результатів, кількість таких випускників становить 67 %. У серпні 2020 року ЗВО створена громадська організація «Асоціація випускників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», робота якої регламентована «Статутом громадської організації «Асоціація випускників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича».

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

На зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили факт ознайомлення з поняттям якості вищої освіти на першому курсі та поглибленням знань щодо його реалізації впродовж наступних років навчання. Після запровадження дистанційного навчання систему Unicheck під'єднано до системи Moodle. Це дає змогу перевірити студентські роботи на відсоток текстових запозичень. У ЗВО проводять регулярні анонімні опитування здобувачів щодо задоволеності рівнем викладання.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти немає, оскільки акредитація є первинною.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ЗВО сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОП. Викладачі систематично підвищують кваліфікацію через участь у тренінгах, заходах закордонних партнерів-ЗВО тощо. Із 2018 року триває тісна співпраця кафедри журналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича з Жешівським університетом (Польща). Викладачі мають змогу пройти стажування, а студенти ОП – практику.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила й процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, закріплені в нормативно-правових документах: «Статуті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», «Правилах внутрішнього трудового розпорядку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича», «Положенні про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» тощо. Усі документи представлено у відкритому доступі на сайті університету.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ЕГ підтверджує факт своєчасного оприлюднення проєкту ОП на офіційному сайті ЗВО та на сайті кафедри журналістики для одержання зауважень і пропозицій. Увесь процес розроблення та реалізації ОП урегульований «Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича». У 2020 році до проєкту обговорення ОП долучалися роботодавці та здобувачі. Це засвідчує інформація, зазначена в ОП та протоколах засідання кафедри журналістики.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО своєчасно оприлюднює актуальну інформацію на офіційному сайті. Зокрема, у вільному доступі розміщені ОП та силабуси ОК. Проте на сайті відсутній навчальний план ОП. У висновку ЕГ звертає увагу на коментар гаранта ОП, який запевняє, що всі навчальні плани доступні для здобувачів вищої освіти та абітурієнтів на кафедрі.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Під час розроблення та перегляду ОП рекомендуємо сформулювати конкретні напрацювання запозичених позитивних практик від аналогічних програм українських і зарубіжних ЗВО. Варто конкретизувати показники анкетування здобувачів, виокремити питання змісту, предметів освітньої програми, рівня навчання та курсу респондентів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо розширити коло стейкхолдерів відповідно до заявленої мети. Варто впорядкувати силабуси за принципом обов'язковості / вибірковості. Рекомендуємо усунути технічні невідповідності в ОП 2017 року та додати рецензії стейкхолдерів. Необхідно вдосконалити процедуру реалізації права на формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ОП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо реалізувати практику визнання / перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Варто систематизувати й урізноманітнити практичну підготовку студентів для реалізації задекларованого потенціалу здобувачів освіти. Рекомендуємо уніфікувати дані освітніх компонентів у ОП та навчальному плані. Варто документально фіксувати процедуру оформлення результатів неформального навчання й розвивати цей напрям.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Доцільно переглянути та оновити списки рекомендованої літератури деяких ОК, з огляду на сучасні досягнення та практики у сфері соціальних комунікацій. Посилити напрям медійних проектів для здобувачів освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо конкретизувати види контролю й критерії оцінювання в силабусах навчальних дисциплін.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендуємо збільшити публікаційну активність викладачів. Доцільно розширити коло публікацій НПП власними дослідженнями відповідно до тематичних пріоритетів ОП. Варто оприлюднити на офіційному сайті ЗВО результати щорічних опитувань роботодавців щодо вдосконалення освітнього процесу.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

-

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендуємо оприлюднювати результати опитувань Соціологічної служби Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича усіх стейкхолдерів освітнього процесу на офіційному сайті ЗВО та брати їх до уваги в щорічному оновленні ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендуємо розмістити на офіційному сайті ЗВО навчальний план та силабуси навчальних дисциплін у повному обсязі. Варто продовжити практику своєчасного представлення нормативно-правових документів та оновити «Колективний договір Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2017 - 2020 рік», що наразі втратив актуальність. Рекомендовано активізувати інформаційну кампанію серед здобувачів стосовно обізнаності з нормативно-правовими документами ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БОНДАРЕНКО ТЕТЯНА ГРИГОРІВНА